

Gramov-Schmidtov ortogonalizačný proces

Nech $\mathbf{u}_1, \mathbf{u}_2, \dots, \mathbf{u}_n$ sú lineárne nezávislé vektory. Ako získať ortogonálne vektory $\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2, \dots, \mathbf{v}_n$, ktoré generujú rovnaký podpriestor?

Namiesto toho aby sme prešli od n -tice $(\mathbf{u}_1, \mathbf{u}_2, \dots, \mathbf{u}_n)$ priamo k $(\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2, \dots, \mathbf{v}_n)$ budeme opakovane ortogonalizovať vždy po jednom vektore.

Na začiatok položme $\mathbf{v}_1 = \mathbf{u}_1$. Zrejme platí $[\mathbf{u}_1] = [\mathbf{v}_1]$ a teda aj

$$[\mathbf{u}_1, \mathbf{u}_2, \dots, \mathbf{u}_n] = [\mathbf{v}_1, \mathbf{u}_2, \dots, \mathbf{u}_n]. \quad (1)$$

Teraz hľadajme $\mathbf{v}_2$ tak aby $[\mathbf{v}_1, \mathbf{u}_2] = [\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2]$ a aby $\mathbf{v}_2 \perp \mathbf{v}_1$. Nech

$$\mathbf{v}_2 = \mathbf{u}_2 - \alpha_{1,2}\mathbf{v}_1, \quad (2)$$

pričom $\alpha_{1,2}$ je také číslo, aby $\mathbf{v}_2 \perp \mathbf{v}_1$. Teda riešime rovnicu

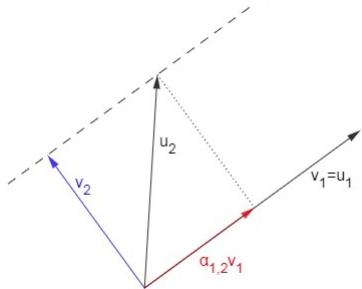
$$\begin{aligned} \langle \mathbf{v}_2, \mathbf{v}_1 \rangle &= 0, \\ \langle \mathbf{u}_2, \mathbf{v}_1 \rangle - \alpha_{1,2}\langle \mathbf{v}_1, \mathbf{v}_1 \rangle &= 0. \end{aligned}$$

Ked'že koeficient pri neznámej $\alpha_{1,2}$ je kladné číslo $\langle \mathbf{v}_1, \mathbf{v}_1 \rangle$, dostaneme jednoznačné riešenie a dosadením do (2) vypočítame vektor $\mathbf{v}_2$.

Z jeho predpisu vyplýva, že $[\mathbf{v}_1, \mathbf{u}_2] = [\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2]$ a podľa (1) teda aj

$$[\mathbf{u}_1, \mathbf{u}_2, \dots, \mathbf{u}_n] = [\mathbf{v}_1, \mathbf{u}_2, \dots, \mathbf{u}_n] = [\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2, \mathbf{u}_3, \dots, \mathbf{u}_n]. \quad (3)$$

Geometricky sme vektor $\mathbf{u}_2$ vykoluili na vektor $\mathbf{v}_1$ vhodným posunutím.

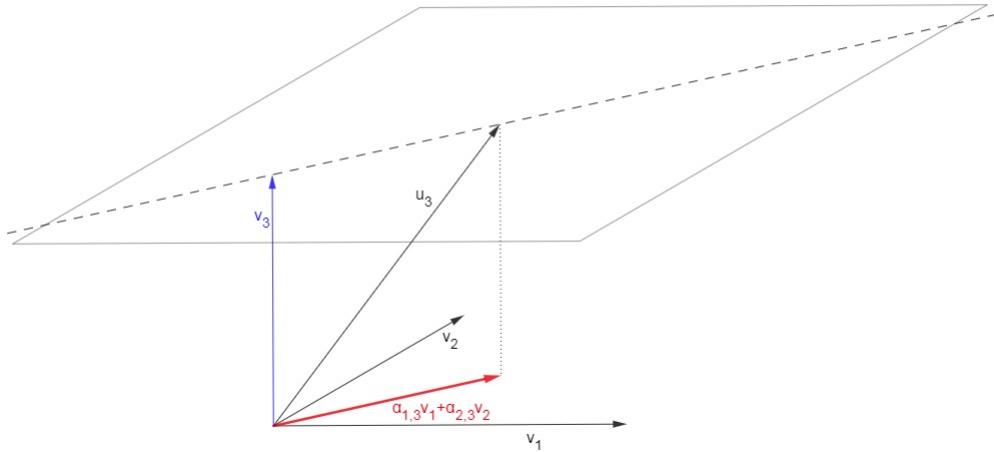

Tento krok budeme opakovat.

Vektor $\mathbf{v}_3$ budeme hľadať v tvare

$$\mathbf{v}_3 = \mathbf{u}_3 - \alpha_{1,3}\mathbf{v}_1 - \alpha_{2,3}\mathbf{v}_2, \quad (4)$$

pričom $\alpha_{1,3}$ a $\alpha_{2,3}$ dostaneme riešením rovníc $\langle \mathbf{v}_3, \mathbf{v}_1 \rangle = 0$ resp. $\langle \mathbf{v}_3, \mathbf{v}_2 \rangle = 0$.

Zrejme z predpisu (4) a vzťahu (3) máme

$$[\mathbf{u}_1, \mathbf{u}_2, \dots, \mathbf{u}_n] = [\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2, \mathbf{u}_3, \dots, \mathbf{u}_n] = [\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2, \mathbf{v}_3, \dots, \mathbf{u}_n]. \quad (5)$$

Týmto spôsobom pokračujme až po $\mathbf{v}_n$, kde

$$\mathbf{v}_n = \mathbf{u}_n - \sum_{i=1}^{n-1} \alpha_{i,n} \mathbf{v}_i$$

a nakoniec

$$[\mathbf{u}_1, \mathbf{u}_2, \dots, \mathbf{u}_n] = [\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2, \mathbf{v}_3, \dots, \mathbf{v}_n].$$